

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 400 Lei. — Șase luni 200 Lei. — Trei luni 100 Lei. — Pentru străinătate un an 800 Lei. Pentru America 4 Dolari.

— Ziarul apare Marțea și Vinerea —

Prețul inserțiunilor: un șir pe 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Serisor! nefrancaie se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Nr. 193.

Miron,

din mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Patriarh al Bisericii ortodoxe autocefale române.

Iubiților și onoraților Membri ai Congresului Național Bisericesc al Bisericii ortodoxe române.

Har și pace dela Dumnezeu Tatăl și Binecuvântare dela Domnul nostru Isus Hristos.

Pe temeiul art. 10 și 12 din Statutul pentru organizarea Bisericii ortodoxe, convocăm «Congresul Național Bisericesc» al Bisericii ortodoxe române în sesiunea ordinară în ziua de 14 Octomvrie 1926 — Sfânta Paraschiva, — la ora 10 dimineața, când se va oficia cuvenita slujbă religioasă în Biserica Catedrală a Patriarhiei.

În aceeași zi, după terminarea Sfintei slujbe, va avea loc deschiderea Congresului, în sala Senatului, unde se vor ține ședințele Congresului Național Bisericesc.

Toți onorații membri ai Congresului Național Bisericesc sânt datori a participa la lucrările Congresului. Cazurile grave de împiedecare se vor justifica în scris Congresului.

Dat în reședința noastră Patriarhală din București, astăzi la 26 Sept. 1926.

Președinte,
MIRON
patriarh.

Crucea Roșie română

Temeiul instituției de pace, Crucea Roșie, datează din 1863. În anul următor o conferință internațională a elaborat *convenția dela Geneva*, ratificată de toate statele civilizate.

În acel an s'a introdus în dreptul public european principiul neutralității celorlora cari se pun în serviciul ajutorării răniților. Toate societățile ce poartă numele de Crucea Roșie, se bucură prin urmare de neutralitate în război, ear ajutorul lor se întinde atât asupra conaționalilor, cât și asupra altor popoare aflate în război.

Crucea Roșie a aflat de atunci durerea răniților și prizonierilor în toate războaiele; ear în vreme de pace a luptat energic pentru combaterea boalelor, ca tuberculoza, sifilisul ș. a.

După 13 ani, adevă în anul 1876, în timpul războiului sârbo-turc, a luat ființă secția *Crucea Roșie română*.

În 1877, în războiul ruso-româno-turc, a organizat 2 ambulanțe cu 3 secții, spitale temporare și bănci în București, unde au fost îngrijiți 3347 răniți români, 1077 turci, 88 ruși. A cheltuit 450 mii de lei.

Crucea Roșie este astfel organizată, încât face cu puțință ca și femeile să ia parte la lucrările sale; de o parte, în spitale se deschide pentru femei un larg teren de activitate, prin îngrijirea de bolnavi și răniți, de altă parte femeile pot să for-

meze societăți patriotice de dame pentru a aduna mijloacele necesare și a pregăti materialul pe seama spitalelor și ambulanțelor. Femeile române, în frunte cu mult regretata regină Elisabeta, au desfășurat cu succes neîntrecut o binefăcătoare lucrare în ambele direcțiuni, pe vremea războiului dela 1877—78.

În războiul sârbo-bulgar, în 1885, Crucea Roșie română a trimis la Belgrad și Sofia cât e o secție medicală cu aparate sanitare.

În al doilea război balcanic, în 1913, Crucea Roșie în unire cu societatea Crucea roșie a doamnelor, a înființat la T. Măgurele un spital cu 300 paturi, în Bulgaria a îngrijit 735 bolnavi.

În războiul european, abea trecut, a desfășurat o largă activitate, în unire cu celelalte societăți similare din țările aliate.

Crucea Roșie română a pus la dispoziția guvernului 62 spitale cu 13 mii de paturi, și 6 spitale de campanie cu câte 200 paturi. În marele război a adăpostit peste 150 de mii de răniți și bolnavi. A transmis 350 mii scrisori și informații pentru prizonieri și civili; a expediat sume mari de bani și 58 mii de colete în alimente și îmbrăcăminte pentru prizonieri români internați în lagăre dușmane.

A cheltuit aproximativ 20 milioane de lei pentru întreținerea spitalelor.

După război, Crucea Roșie română și-a continuat binefăcătoarea activitate în timp de pace.

FOIȘOARA

Icoane din viața bisericii

— Anul 1804 —

(Urmare)

Biserica din Vâlcele (Előpatak).

Negutătorul din Brașov, Anastasie Vulcu — hagiul — ca creștin bun a ridicat o biserică la băile dela Vâlcele, (Előpatak), ca să aibă un loc de închinare peste vară, el și familia ca, apoi și alți evlavioși creștini din vecina țară rumanească, precum și locuitorii români din satele mărginașe Arapataci și Heghig.

Se adresează deci cu cerere guvernului, ca să dea slobozenie a umbra oamenilor la biserică aceasta, și alternativ preoții români din comunele Arapataci și Heghig, se poată face sfintele slujbe. Guvernul cere opinia consistoriului cu termen până la sfârșitul lunii lui Aprilie. Adresa guvernului se petrece în ședința consistoriului

dela 17 Aprilie 1804 și consistoriul dă opinie favorabilă.

Zidirea bisericii din Vâlcele (Előpatak).

Nr. 377. Prin milostivul Decret gubernialesc din 19 Martie a. c. Nr. 2203 pres. 13 Aprilie a. c. cererea (preces) Anastasie Hagi Vulcu, greulul dela Brașov, și fundatorului bisericii din Előpatak, despre aceea făcută, ca locuitorii aceluia loc să se îngăduie a umbra într'ansa, și să se dea slobozenie ca parohul dela Arapataci și Heghig, odată adevă unu și de altădată altul cele sfinte întrensa să se slujască cu acea rânduială să se împărtășească Consistoriului, ca până la sfârșitul lui Aprilie informație și opinie aceluia înăitât să se trimită despre aceea.

Smerit să se refeluiască I. K. Gubernium pe lângă întocmirea împărtășitei instanții, precum de vreme ce după o parte în pomenitul loc Előpatak se găsește familii statornice multe, și parte vară este totdeauna adunare mare de oameni bolnavi, și altminterea pentru înăitarea sănătății la folositoarea apă acă, ce se află acolo mai cu samă din Brașov, precum și din vecina țară rumanească veniți. Iară despre altă parte pomenita biserică precum fără nici o greutate și cheltueală a locuitorilor de acolo s'au făcut, așa și a se ținea prin ajutorul pomenitului fondator, și a altor făcători de bine, de cari

pentru zisa apă acă nice odată nu va fi lipsită, se poate, Consistoriul ar socoti din aceste pricini cererea pomenitului fondator cu atâtă mai tare ar fi vrednic de reflexie, în cât casele despre cari este vorba după cum acolo se împreună cu hotarul Heghigului cu Aropatacului, pe care adevă sunt, așa și de amândouă aceste parochii se țin, și pentru că sunt întro asemenea departate dela amândouă aceste biserici, de nu pot umbra la dânsle pentru mângâierea cea sufletească, nice acela locuitori, nice mulțimea, ca s'au obicnuit a se aduna acolo la Borviz.

Preoții din Săliște în contra ocupării postului de Diacon.

În comunele mai mari din margine erau sistemate posturi de capelani, așa aflăm capelani în comunele Tilișca, Săliște, Reșinariu, Brașov, biserică sfântului Nicolae. În anul 1804 în comuna Săliște postul de diacon era vacant, precum vacant este și azi în zilele noastre.

Magistratul din Sibiu de datul 23 August Nr. 2200 pres. 31 August împărtășește consistoriului mai multe adrese în cestiunea diaconatului din Săliște, cu care ocaziune arată, că preoții din Săliște su-

Este astfel o datorie a tuturor bunilor cetățeni ai țării noastre să participe la serbările din zilele acestea ale Crucii Roșii și să sprijinească mărețul așezământ în mersul său atât de umanitar.

Ion Paltin

Noul protopop, Ion Duma, al credincioșilor ortodocși din Valea Jiului este o figură cunoscută. În deosebi intelectualii români din această vale industrială îl cunosc meritele. Căci părintele protopop Duma, decând a venit în orașul nostru înstrăinat, până în clipa de față, a fost un neostentat luptător al intereselor neamului nostru în această regiune. Făcând parte dintr-o generație înflăcărată care n'avea alt scop decât înfăptuirea unității noastre, părintele Duma nu s'a putut desliși în realitate niciodată de vechii săi prieteni. Dânsul nu s'a ridicat la acea importanță culturală și politică ca tovarășii săi de odinioară, dar totuși înaintea aceluia care îl cunoștea în adevărata lui lumină, a rămas același om valoros și talentat. Hazardul însă e nimicitor de voință, — adesea când intervine, reușește să slăbească și cele mai puternice naturi umane. Pr. Duma n'a devenit ministru, precum n'a devenit nici critic, nici literat mare, cu toate că a fost unul dintre exemplarele cele mai talentate ale generației sale. Treapta ierarhică la care a fost ridicat în zilele trecute, este recom-pensa pe care i-a putut-o da biserica și credincioșii săi. Dânsul însă nu e numai teolog, ci este mai înainte de toate o marcantă figură culturală a orașului nostru.

Protopopul ortodocșilor este un om al condeului prin excelență. Un trecut publicistic de peste douăzeci de ani stă la spatele lui. Ca ortodox a fost președintele societății de lectură a liceului din Blaj, în teologie a fost cea mai luminoasă minte care s'au întâlnit în decursul unui lung șir de ani, ca student în București, ardeleanul cu inimă și cu minte a ajuns fruntașul celor dornici de zile mai bune, la Buda-pesta a luptat împotriva renegatului Siegescu și a redactat «Lupta», colaborând și la «Luceafărul». Astfel feciorul de țărani dela Târnave a ajuns cunoscut în cercurile scriitorimii românești. Dl. Iorga — de-l întreabă cineva — și azi cu drag îți aduce aminte de înflăcăratul tânăr de ieri, ear publicistica ardeleană încă nu-l poate uita în curând, precum și «Gazeta Jiului» încă a regretat în repetate rânduri retragerea d-sale din sânul redacției ei. Articolele sale, semnate mai adesea cu pseudonimul Ion Paltin, constituie o descărcare de inteligență vie și de cultură bogată. Nu ne sfîșim să o rostim: Ion Paltin este un aristocrat al frazei ziariștice. La baza scrisului său stă o aleasă cultură literară și isto-

rică. Recenzile sale literare, publicate altă dată în coloanele «Luceafărului», desvesleau pe un adânc cunoscător al literaturii noastre în deosebi. Principiile sale literare pare că erau — din păcate — mai mult sociologice, decât estetice pure. De altminteri era și la modă pe atunci această prejudecată. Și pe de altă parte, Ion Paltin, cu toată firea sa de poet, — era mai mult ziarist decât scriitor. Iubea istoria cu patimă, precum o iubește și azi. Sub acest raport, sânt foarte caracteristice cuvântările sale — toate, așa precum ni se înfățișează, niște scilipiri savante. În cele din urmă se ocupă mai mult de chestiunile de ordine sociologică și morală, dezvoltate în mod fragmentar, însă cu multă pătrundere în coloanele gazetei amintite timp de trei ani de zile. Și cine știe dacă noua-i situație bisericească nu ni-l va prezenta sub un nou aspect, însă tot așa de strălucit ca până acum. Căci silueta-i autoritară de azi, reclamă prin firea lucrurilor o și împrejurărilor: (de bună seamă și) satisfacere lăuntrică, sfat pentru alții și o mică contribuție la gândirea românească — cu un cuvânt: o menire culturală.

Victor Iancu.

Facultatea de teologie în Chișinău

În Chișinău va începe dela 1 Noemvrie 1926 a funcționa Facultatea de teologie, pendinte de universitatea de Iași, având deocamdată cursuri pentru anul I și II.

Catedrele pentru acești doi ani de studii sânt:

1. Introducerea în Vechiul Testament și Arheologia ebreilor;
2. Limba ebraică și Exegeza Vechiului Testament;
3. Introducerea în Noul Testament și Grammatica dialectului alexandrin;
4. Exegeza Noului Testament și Teologia biblică;
5. O conferință pentru Ermineutică, Enciclopedie și Metodologie teologică.
6. Istoria bisericească veche până la 1453 în Orient și 1517 în Occident;
7. Istoria bisericească nouă cu privire specială asupra bisericilor ortodoxe;
8. Patrologia;
9. Filozofia (Logica, Teoria cunoștinței, Metafizica și Istoria Filozofiei).
10. Istoria literaturii române;
11. Literatura religioasă modernă;
12. O conferință de Istoria artei creștine.

Catedrele pentru anii III și IV se vor fixa ulterior.

Au dreptul să ceară înscrierea în anul I următorii:

a) absolvenții cu diplomă ai Seminarilor teologice din Vechiul regat;

b) absolvenții liceilor din țară, secția clasică. Au dreptul să ceară înscrierea în anul II toți absolvenții cu diplomă, clerici sau mireni, ai Seminarului teologic Chișinău (cu 10 clase). Toți clericii din Basrabia cât și cei din restul țării vor prezenta pe lângă cererea cu actele necesare și învoirea canonică a Prea Sfințitelor Chiriarhi respectivi de a urma la facultate.

Asociația clerului A. Șaguna

— Despărțământul Sibiu —

În temeiul § 7 din «Regulamentul pentru organizarea despărțământelor», convocăm conferința pastorală a despărțământului Sibiu al Asociației clerului «Andrei Șaguna» pe ziua de Vineri 15 Octomvrie c. la ora 9 a. m. în una din salele Academiei teologice cu următorul

PROGRAM:

1. La ora 8 Liturgie în biserica catedrală. Predica: Traian Petrișor.
2. Deschiderea conferinței, prin președinte.
3. Sfintele taine ale bis. noastre după și din epistolele apostolului Pavel, de dl Dr. I. Hradil.
4. Rolul social al preotului ort. român în zilele noastre, de preotul Mih. Neagu.
5. Literatura teologică în limba românească din anii 1924—1926, de dl prof. Dr. Gr. Cristescu.
6. Curente.

Sibiu, la 1 Oct. 1926.

Emilian Cioran
președinte.

A apărut

În «Biblioteca Bunului Păstor» Nr. 15

Un păstor model

scrierea admirabilă a scriitorului cunoscut cetitorilor noștri Gr. Petrov, tradusă de P. S. Sa Episcopul Nicodem. E o lectură ca și care alta mai frumoasă și mai instructivă nu putem recomanda preoților noștri. A ieșit în zilele acestea din Tipografia arhiepiscopale din Sibiu și se poate comanda de la Librăria arhiepiscopaleă cu pretul de Lei 70. Ar trebui să nu lipsească din casa nici unui preot.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

știn, că postul de diacon este de prisos. Cere să se declare consistoriul, este sau nu este de a restaura stăția de diacon?

Consistoriul răspunde tractând cestiunea principală. Așezarea diaconilor lângă biserici nu pentru aceea este de lipsă, căci slujba dumnezească fără ajutorul lor singur de cătră preot nu s'ar putea săvârși, ci pentru mai buna împodobire a slujbelor celor sfinte și întemeierea evlaviei poporului.

Poporul din Săliște obicinuit cu slujba dumnezească pompoasă prin prezența diaconului, nu ar fi mulțumit cu sistarea lui și cu scurtarea slujbei. Pe de altă parte preoții în cele materiale, în ale venitului nu sunt scurtați prin diaconie. Mai vine a se considera și aceea, că obștea mai îngrabă va da personalului bisericesc vrednic eșit din sinul său, decât străinului, de cari streni prea din vreme se tem preoții din Săliște. Este deci ele părerea, că este de a se întregi stăția de diacon.

(Va urma)

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate la administrația ziarului

Telegraful Român

Acte vechi

— Comunicate de Pr. IULIU MOLDOVANU din Lasiul român, prot. Târnava —
(Urmare)

Nr. 290. Preoții sfințiți în Valahii opriți dela slujbe

Prea cucernice protopop Kir Ilie a luncii! Fiindcă I. K. gubernum prin milostivul său decretum dela 9 dechemvrie anul trecut supt Nr. 9288 ma înștiințat precum a sa împărătească mărte la 8 mai anul 1757 și la 20 Mai 1769 și la 20 Iulie 1777 au dat, precum ca preoții care sânt preoții în Valahii să nu să primească în slujbă de preoți și parohii niciării, așa și acum I. K. gubernum după puterea poruncilor împărătești și mai vărtos după porunca dela 30 august 1785 supt Nr. 6551 prea tare au poruncit ca să nu fie aceia primiți nice să știe de dânsii, însă înțelegând că mulți de aceia preoți care sânt preoții în Valahii și dela antefisorii miei neînțăriți, neprimiți, necunoscuți, îndrăznesc a sluji, pentru aceea după primirea acestuia întru asămănarea mai sus pomenitelor porunci împărătești să opriți pe toți pe cum cei preoții în Valahii care n'au întărire dela antefisorii noștri nice dela noi de a sluji, pe aceștia și de a ținea parohie să le poruncești ca la nimica preotesc lucru, și la parohie să nu să mai amestece,

și în locul lor a purta grijă să rânduești pă preoții din vecinele sate până ce să va trimite diiaci ca să-i preoții pe satele acealea unde este lipsă. Dar care protopop va îndrăzni pe vre unii preoți de aceștia, neîndolț să știe, în grea pedeapsă va cădea.

Sau dat în Săbii 12 Ianuarie 1786.

De tot binele voitor
Gedeon Nichitiți, m. p.

Nr. 249. Preoții să alba școala normalicească

Prea cucernice protopop Kir Ilie, înălțatul crâescul gubernum prin arătată scrisoarea sa din 2 mai a. c. după călindarul cel nou supt Nr. 3966, neau înștiințat precum mărirea sa preaosfințită prin Nr. 3996 dela 22 martie a. c. au poruncit ca de acum înainte nice preot, nice cantor să fie, care nu va învăța la școala normalicească și nu va arăta dela dascălu atistat despre aceasta învățătură, pentru aceia prin aciasta și să înștiințază ca tuturor preoților și oamenilor din protopopiatul tău să faci de știre și nice pe un diiac de acum înainte la preoție să nu trimiți care nu are atistat dela dascălu normalicesc, și așa despre primirea acestui firicular ne vei face relație.

Săbii 7 mai 1784

De tot binele voitor
Gedeon Nichitiți, m. p.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* s'a înapoiat Vineri, 1 Octomvrie a. c., dela București la reședința Sa.

Convocare. I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* a convocat *Consiliul mitropoliei* noastre pe zilele de 11 și 12 Octomvrie a. c. în centrul mitropoliei. Se vor ține atât ședințe plenare, cât și secțiile.

Memoriile Regelui Carol I. Răposatul rege Carol I a lăsat prin testament, ca memoriile sale să se publice la zece ani după moartea sa. Dintr-o această se va împlini în 1927, când va apărea primul volum, tipărit cu toată îngrijirea tehnică.

Regala Italiei, Victor Emanuel III, va vizita în Mai 1927 Belgradul, ear de acolo M. Sa va veni la București.

Reîntronare? Din Atena se vestește, că monarhii greci pledează tot mai stăruitor pentru readucerea exregelui George la tronul Greciei.

Mitropolitul Blajului grav bolnav. În clinica chirurgicală din Cluj, I. P. S. mitropolit Vasile Suciu al Blajului s'a supus unei operațiuni în 29 Sept. a. c. În urma unei leziuni la piciorul stâng, s'a produs o cangrenă; deși partea cangrenată a piciorului, din jos de genunchi a fost amputată, starea bolnavului continuă a fi gravă. Dorim înaltului prelat grabnică însănătoșire.

Liceul nostru «Andrei Șaguna» din Brașov a serbat, prin serviciu divin în sala festivă a liceului, Duminică în 3 Octomvrie, la ora 11 a. m. a 75-a aniversare a punerii pietrei fundamentale a localului său. Public numeros și ales a participat la festivitatea școlară din Brașov.

Locuitorii Munților apuseni au fost greu nedreptățiți cu prilejul expropriării pădurilor. Acum se vestește din capitală că se va face altă expropriere a pădurilor și se va ține seamă de trebuințele celor nedreptățiți: parlamentul va vota o lege chemată să vie în ajutorul moșilor noștri.

Caz de moarte. Preotul Șofron Mogoș din Voivodeni-mari a răposat în Domnul în 19 Sept. a. c. Il jelește văduva soției, numeroase rudeni și întreg poporul. Odihească în pace!

Revizuire. Din București se telegrafiază, că în urma nemulțumirilor ivite din cauza urcării tarifului căilor ferate române, s'a hotărât să se facă o revizuire a tarifului. Noile prețuri, atât pentru persoane cât și pentru mărfuri, ar intra în vigoare la 1 Noemvrie a. c.

Circulara Consistoriului dată protopopilor după moartea episc. Gedeon Nichitiți (lipsește data, Nrul și subscrierea).

Înțelegând prealuminatul Exaltenția sa domnului Marele povățuitor principatului Ardealului Domnului Domn George Banfi împreună cu cinstiții sfințici crăescului guvern, că arhierul nostru cel duhovnicesc părintele Gedeon Nichitiți, după ce ar fi păstorit turma creștinească a răsăritului 4 ani, și acum la 17 zile alui Noemvrie sufletul său în mâna cerescului Împărat răposând și l-au dat, milostivul însuși prealuminatul Domn gubernatorial împreună cu I. K. G. din mila cea arhipăstorească care au avut și are pururea pentru neamul nostru, prin milostivul său decretum cel povățuitor la 11 zile acesteia luni supt Nr. 10179 a poruncit noao consistoriumului celui neunit ca să vă înștiințăm pre protopopi, pre preoți, pre toți mirenii cumcă voia a prealnlățatului Marelui Monarhului și milostivului Împăratului nostru și a crăescului său guvern acista iaste ca să fie împreună cu preoții și cu toți mirenii, poruncind lui Dumnezeu (?) care sau dat dela Dumnezeu și dela sfânta biserică Malca noastră și a poruncilor Împăratești care sau dat și să vor da dela crăescul guvern, dela slăvia varmegie și domnilor posisorilor locului, ascultători plecați, blânzi, zmernici, împlinind fieștecare slujba

Știri politice. Vie nemulțumire s'a produs în cercurile partidului național împotriva fuziunii cu țărăniștii, din cauza condițiilor în care s'a încheiat.

— La deschiderea parlamentului, dl N. Iorga va ține un discurs, în care se va face rechizitoriu aspru al politicii urmate de dnii Argetoianu și Maniu.

Desființate. În Monitorul Oficial de Sămbătă se publică deciziunea prin care sânt desființate, pe ziua de 1 Septemvrie 1926, șapte școli normale de băieți și fete, și anume: școalele normale de băieți d'n Abrud, Avrig, Fălticeni și Hotin; școalele normale de fete din Dorohoi, Slatina și Târgoviște.

Se poate? Din Hațeg se anunță: În ziua de 26 Sept. s'au deschis cursurile școlii comerciale superioare și ale gimnaziului de băieți din Hațeg. Elevii sânt foarte puțini, ca urmare a ordinului ministerial, prin care se admit la înscriere numai elevii cari au uniforma prescriasă. Deoarece elevii școlilor din Hațeg sânt în cea mai mare parte copii de țărani, cari nu și pot permite acest lux, nu vor mai putea urma școalele nelăgându-li-se să poarte și mai departe hainele lor țesute în casă...

Refacerea Palestinei. Ziarul din Oradea, *Nagyvárad*, se ocupă de problema refacerii Palestinei și procește biruința mișcării sioniste. Același ziar mai spune, că și în România trăesc mai multe feluri de evrei, cari nu pot fi aserviți sionismului fără mult tact și bunăvoință. *Nagyvárad* combate principiul că evreii n'ar fi o naționalitate, și că ei ar fi de naționalitatea statului în care locuiesc.

Ceica nu uită și nu învață. Cu toate că gazetele minoritare din Zălau publică articole de simpatie și însufiețire pentru manifestațiile culturale dela adunarea generală a Asociațiunii ungureze, prin pângărirea monumentului dela Guruslău, totuși și-a dat pe față vechea ură împotriva românilor, cari de alt fel tolerează și astăzi monumentele ungurești din Zălau: statua unui Wesselényi, monumentul lui Tuhutum ș. a. Despre «eviteja» din Guruslău mai aflăm următoarele: În ziua de 14 Sept., după inaugurarea monumentului dela Guruslău, ridicat în amintirea lui Mihai Viteazul, o seamă de unguri din Guruslău au mers la monumentul frumos împodobit și după ce au bătut pe un băiat, care se găsea lângă monument, au rupt tricolorul de pe monument și au nimicit coroanele, pe care admiratorii le-au adus la inaugurare. Cercetările făcute au constatat că răufăcătorii au fost plătiți și instigați la fapta aceasta de un ungur bogat din Guruslău. Indivizii au fost deținuți și înaintați parchetului.

Mijloc de agonisală s'a descoperit de curând la Budapesta. În lunile din urmă se răspândise în capitala Ungariei o adevărată epidemie de sinucidere: Zilnic se înregistrau cel puțin cinci cazuri de asemenea fel d'a trece în împărăția morții. În scop de a înfrâna epidemia, ministrul de Interne a pus premiu însemnat pentru salvarea sinucigașilor din valurile Dunării. Urmarea neașteptată a hotărârii ministeriale a fost că epidemia sinuciderilor a luat avânt și mai mare, — dar majoritatea candidaților sinucigași era salvată. Politiia a constatat în cele din urmă, că numeroși «sătui de viață», în curs de puține zile fuseseră «salvați» de câte patru și cinci ori. Prin mijlocul acesta izbuteau să facă bune afaceri, împărțind mereu premiile cu «salvatorii» lor.

Chinez — dar prîoape. Se spune, că în China este obicei, ca acela care se abține dela băuturi alcoolice, la paharul de câte ori i se ofere la banchete, însă îl dă îndată unui servitor, ear acesta trebuie să-l bea. Când servitorul s'a îmbătat, e înlocuit imediat cu al doilea.

Cântecul Basarabiei se numește o societate culturală înființată acum în Chișinău. Scopul său este: culegerea, armonizarea și răspândirea melodiilor populare din Basarabia, — o lucrare vrednică de cel mai larg sprijin.

Școala de librari. În capitala țării se va înființa o școală pregătitoare de librari, după modelul școlilor din Franța și Germania. Realizarea acestui așezământ va aduce foloase librării și publicului. Școlarii li se vor da cunoștințe de bibliografie și noțiuni de limbă franceză, italiană, germană. Școala va primi elevi cu patru clase primare; cursurile vor dura trei ani.

ȘTIRI LOCALE

Apă de beut. Deoarece cantitatea apei de beut din izvoarele de munte nu mai acopere trebuința, cu începere dela 1 Octomvrie s'a condus în oraș și apă de beut ozonizată din valea Șevis.

Prețuri și prețuri. Primăria orașului Cluj a fixat — cum scriu zărele — următoarele prețuri maximele pentru pâne: Pânea albă va costa 14 lei, calitatea a doua 10 lei, pânea neagră 6 (șase) lei. — De ce primăria municipiului Sibla a fixat acum pentru aceleași categorii de pâne, prețurile de: 17-50, 14 și 10 lei?

Poșta redacției

Mai multora. Scrisorile pastorale vor apărea, așa cum doriți, în volum.

sa și datorita sa cea cuvîncioasă care să cuvine celor mai mari dela cei mai mici. Deci sfinția ta c. protopope așa să grijești ca bisericile parohiale pre preoți și pre toți mirenii în starea cea mai bună, sfință, legiuia cum au fost până acum a vieții și săi povățuiești frica lui Dumnezeu și credință cătră prealnlățatul Împăratul nostru, inima lor să o alcătuiți spre toată ascultarea cea cea mai bună săi povățuiești și pildă bună să fii a toate, ca nice o scandală mai mică dela sfinția ta să nu lipsască înaintea turmei ce ți sau încredințat pentru toate poruncile care vin dela episcopul Gedeon, ca dela însuși Dumnezeu și dela înălțatul Împărat dela, deci și cine sar împotrivi acestora întru acestă chip lui Dumnezeu și însuși crăescului guvern sau altora săpânitori cu toate al publicului în chipul ca acela care, învătător de biserică să înțeleagă că fără toată îndoiala în Domnul va fi pedepsit truștele dela stăpînirea pămîntească, ea care iaste dela însuși Dumnezeu dată, iară sufletul de singur Dumnezeu Împăratul cel mare și a toată lumea, așa că atunci va trimite săi înote în para focului nestîns. Iată dară unul ca acela nici în viața aciasta, nici în viața cia vecinică dela Dumnezeu spășanie nu va avea și așa în veaci să va munci ca un nevăgător de samă de tocmealele lui Dumnezeu.

Pentru că sfântul apostol Pavel cătră Râm-

eni zice: toată stăpînirea dela Dumnezeu iaste rînduită și cine să va împotrivi stăpînirii, acela poruncii lui Dumnezeu să împotrivesc, 1: Cap. 16.

Așa dară vrînd noi din toată inima noastră, întru asemănarea prealnlățatei crăeștii gubernicești porunci a te sfătui, a te povățui și a te îndrepta pe sfinția ta, pre preoți și pre toți creștinii spre paza și împlinirea poruncilor lui Dumnezeu, a prealnlățatului Împărat, a luminatului guvern, și a cinstitei varmegii, despre care acesteia numai prin fapte duhovnicești aici avînd pusă, înainte adecă, credința, nădejdea, dragostea, acesteia sunt faptele ceale bune, tot omul acela, pe pămînt dela Împăratului, milă, și dela Dumnezeu vîlăț vecinică poate câștiga, și casă nu vă îngreuiată de ușoara împlinirea acestora, în scurt vă povățuiesc iubiiilor mai pe scurt.

Cînsite protopope, să aibi mare grijă ca aciasta în toate satele întru auzirea tuturor a vesti. Amin.

(Va urma)

Luminătorul, revista bisericii basarabene, a apărut Nr. 18 din 1926. În partea oficială se ocupă de: înființarea facultății teologice la Chișinău, Mișcarea în cler, Programele serbărilor culturale, Despre secte (instrucțiuni) ș. a.; În partea neoficială, articole despre: Scriitorii ruși și cauzele răscolului în biserica rusă, Idei morale și religioase în scrierile lui Seneca, Obligatoritatea legii Testamentului vechi pentru creștini ș. a.

Nr. 363/1926 pros.

(100) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Cornăești, protopresbiteratul Sibului, se publică prin această concurs cu termen de 30 zile dela cea dintâi apariție a concursului în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu acest post sânt cele datorite în coala B. pentru întregirea dela stat. Dela parohie:

8 (ont) jugăre 250 □ pământ arător, 4 (patru) jugăre 1083 □ fână.

Casa parohială cu supraedificările necesare. Grădina de zarzavat în mărime de 400 □ și folosirea cimiterului de lângă biserică.

Stola obicinuită în parohie.

De fiecare familie una mieriță (10 litri) cu cucuruz sfărâmat, circa 160 familii.

Câte una zi de clacă de fiecare familie.

Reflecții îndreptățite la acest post sânt pofști să-și trimită petițiile provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului și să se prezinte și în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Sibiu, la 27 Septembrie 1926.

Of. prot. în înțelegere cu consiliul parohial din Cornăești.

Emilian Cioran
protopop.

Nr. 198/1926 prot.

(99) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III (a treia) Fântâna cu filia Hoghiz, protopresbiteratul Rupeni (Cohalm) se publică prin această concurs cu termen de 30 de zile dela cea dintâi apariție a concursului în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu această funcțiune sânt pe lângă congrua dela stat următoarele:

1. Locuință în natură în case corăspunzătoare.

2. Sesiune parohială veche 4½ jugăre castrale, pământ bun, de șes și 5 jugăre sesiune nouă de completeare dată din reforma agrară cu arândă forțată, cu perspectiva de a fi mărită la împroprietărea definitivă.

3. Câte una ferdă nouă (20 litri) de cucuruz de fiecare familie și adică în Fântâna fiind circa 140 familii și în filia Hoghiz 30 familii. Văduvii și văduvele vor plăti pe jumătate. Sub familie se înțelege o păreche cununată.

4. Stola usitată în întreg protopresbiteratul.

5. Lemnele de foc și le va procura parohul din locul și pe prețul cum și le procură ceilalți locuitori din comună.

Vitele proprii le poate mânia în pășunea comunei în schimbul taxei stabilite pentru toți.

Reflecții îndreptățite, să-și trimită petițiile provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului și să se prezinte și în parohie la serviciul liturgic spre a fi cunoscuți de credincioși.

Rupeni (Cohalm) la 7 Septembrie 1926.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu comitetul parohial din Fântâna.

Emilian Stoica,
protopop.

La **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,**
se află de vânzare cartea:

Cei ce nu trebuie uitați:

SIMEON BALINT,

Din istoria vieții sale, fapte și lupte din Munții apuseni ai Ardealului, de **E. HODOȘ.** — Cuprinde pe 96 pagini: Clipe din viața eroului dela 1848 și a locuitorilor din munți. Răsboarea cu ungurii, în numeroase localități. Hatvani. Kemény. Cum a fost omorât Dragoș în Abrud: Interesantă corespondență. Cât au pierdut românii ardeleni în revoluție. Câteva cântece de pe acele vremuri. — Preț: 40 Lei. Cu poșta 8 Lei mai mult.

La **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,**
se află de vânzare: cartea cunoscută scriitoare **Constanța Hodoș:**

Teatru de copii,

cinci piese într-un act, foarte potrivite pentru a fi jucate la școale și la alte institute de creștere. Preț: 18 lei, plus porto 5 lei.

Departe de lume,

de aceeași scriitoare, conține cele mai frumoase povestiri. Preț: 40 lei, și 5 lei porto.

La **Librăria Arhidiecezană din Sibiu** se află de vânzare

Fr. W. Foerster:

Hristos și viața omenească

Partea I

în românește de **Nicolae Colan**

Preț: Lei 50—, plus spese poștale Lei 12—

La **Librăria Arhidiecezană în Sibiu,** se află de vânzare

Noul Testament
(cu litere crite)

de **Andrei Bănuț de Șaguna**

Preț: crudă Lei 10—, broșat Lei 20—, plus porto poștal Lei 10—.

Liturgia pentru cor mixt, pe extensiune de 11 coale 8^a mare, legată frumos. Preț 65 lei trimisă recomandat la adresa cumpărătorului. Cuprinde pe lângă cântările liturgiei sf. Ioan gură de aur Imnoasele și troparele celor 4 praznice mari, fericiile, când servește arhierul, trei Heruviche, concerte (pricesne) etc. — Se poate comanda prin trimiterea înainte a prețului ori contra rmabrus la **Timotei Popovici.**

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțesci din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

La **Librăria Arhidiecezană în Sibiu** se află de vânzare:

Legea și statutul pentru organizarea bisericii ortodoxe române

Preț: Lei 13—, plus spese de poșta Lei 5—

În **Librăria Arhidiecezană** se află de vânzare

Din viețile sfinților

de

Mihail Sadoveanu și D. D. Patrașcanu

I. Spre Emaus

Preț: Lei 35, plus spese poștale: Lei 15.

II. Sfintele Amintiri

Preț: Lei 80, plus spese poștale: Lei 20.

Note muzicale

de **G. Dima**

se află de vânzare la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu,
Strada Mitropoliei Nr. 45.

Cântece și balade

(cant și pian)

Ști tu măndru a	24
Hotărâre a	24
Noi trei a	24
Trădare a	20
Curcile a	30
A venit un lup din crâng a	40

Poezii de Carmen Sylva

(cant și pian)

Genug a	24
Grossmutter a	24
Aus dem Ei gekrochen a	30

Cântece populare

(cant și pian)

Mândruliță de demult a	24
Jelui-m'aș a	30
Vai măndrușo	24
O ce veste a	24
Doamne Isuse Hristoase a	24
O inimă intristată a	24

Cântări funebreale

(cor mixt)

Bine ești cuvântat	20
partitura	40
Ce e viața	20
partitura	40
Cu adevărat	20
partitura	40
Cela ce cu adăncul înțelepciunii	40
partitura	40
Marca vieții	20
partitura	40
Fericiți	20
partitura	40

Imnoase

(cor mixt)

Imnosul Crăciunului	16
partitura	40
Imnosul Bobotezii	16
partitura	40
Imnosul Bunei Vestiri	16
partitura	40
Imnosul Florilor	16
partitura	40
Imnosul Înălțării	16
partitura	40
Imnosul Rosaliilor	16
partitura	40
Imnosul Intrării în biserică	16
partitura	40
De tine se bucură	16
partitura	40
Cu trupul	16
partitura	40

Coruri mixte:

Donă inimă	24
partitura	60
Dor de călătorie	24
partitura	60
Ce te legeni codrule	16
partitura	40
La mijloc de codru des	16
partitura	40
Ce faci Ioan?	24
O ce veste a	24
Legăn verde	24
Nu-i dreptate	24
Hai în horă	24
Hora Severinului	24
Bălcescu	24
Mândruliță a	24
Nu m'ar arde dorul	24

Coruri bărbătești:

Cucule cu peană sură	24
Sunt soldat	24
Hai în horă	24
Toată iarna	24
Vivandiera	24
O ce veste	24
Liturgia pentru cor mixt	120
Liturgia pentru cor bărbătesc	125
Hora pentru cor mixt și orchestră	28
Salvum fac regem:	
partitura pentru orchestră	240
extras pentru pian	120
voci complete	28

NB. Corurile mixte și bărbătești constau din câte 4 voci.

Notele se pot comanda deodată cu trimiterea sumei, adăugându-se și spesele de poșta: Lei 20.